

VOCABULARI 3r TRIMESTRE

LA VINYETA

É la unitat definidora del llenguatge del còmic perquè integra la imatge, els signes graficoplàstics i el text.

Les vinyetes poden ser de diverses formes i grandàries. Això varia segons el tipus d'espai que s'hi representa i l'acció que s'hi explica.

EL CÒMIC

Fa més de 100 anys del naixement del còmic com a nou llenguatge. Els còmics no comencen a adoptar les seves convencions i forma actuals fins a finals del s.XIX, coincidint amb el naixement del cinema.

EL MUNTATGE

Les vinyetes d'un còmic s'han d'ordenar i distribuir en la superfície disponible per a comunicar un missatge descriptiu o narratiu. L'objectiu principal d'una operació de muntatge es encadenar la seqüència.

LA TIRA

Te el muntatge mes elemental.

LA PÀGINA

És una composició graficoplàstica, on intervenen equilibri i ritmes.

SIGNES PROPIS DEL CÒMIC

El llenguatge del còmic ha establert un signes convencionals que actualment tothom coneix i interpreta de la mateixa manera.

ELS CODIS GESTUALS

Els dibuixants de còmics saben prou bé que és molt important el llenguatge de l'expressió del rostre i l'intensifiquen al màxim quan volen indicar els sentiments i els estats d'ànim dels seus personatges.

LES LÍNIES CINTÈTIQUES

Representen el rastre del moviment de personatges i objectes quan es desplacen. Es tracen darrere el cos que es mou i indiquen la trajectòria seguida o bé tradueixen els efectes del moviment representat: impacte, velocitat, tremolor, descomposició visual...

ELS ELEMENTS FONÈTICS

Les Bafarades

Són el recurs propi del còmic i de la fotonovel·la per a integrar els diàlegs o els pensaments dels personatges en la vinyeta.

LES ONOMATOPEIES

Són la representació dels sorolls amb signes exagerats de l'escriptura fonètica. La major part de les onomatopeies deriven de la llengua anglesa i ara es fans servir universalment.

LES IMATGES EN MOVIMENT

LA IL·LUSIÓ DEL MOVIMENT

La persistència d'imatges a la Retina

Quan L'Ull rep estímuls lluminosos a la retina s'hi produeix una impressió. Aquesta impressió, però, no desapareix immediatament en acabar l'estímul, sinó que persisteix aproximadament 1/5 de segon fins esborrar-se gradualment.

La descomposició del Moviment

L'estudi del moviment ha estat l'objecte prioritari de la fotografia i del cinema. Un dels pioners fou el fotògraf Eadward Muybridge que, el 1873, va fotografiar fases del galop d'un cavall.

Actualment, les càmeres fotogràfiques poden estar equipades amb obturadors d'alta velocitat que amb un motor que arrossega la pel·lícula, pretén d'obtenir fàcilment aquestes series de fotografies que es coneixen amb el nom de cronografies.

Moviments cíclics

Per a crear la il·lusió de moviment, cal veure, amb una freqüència determinada, un seguit d'imatges fixes, i que cadascuna, mostri una fase diferent del moviment que es vol representar.

La pel·lícula d'animació

Es basa en el fonament de la persistència retiniana. I entronca directament amb els principis de les joguines òptiques.

Un dels tipus d'animació més conegut és el dibuix animat. La seva tècnica consisteix a filmar, un a un, els dibuixos de les fases dels moviments dels personatges.

CINEMATOGRAFIA I TELEVISIÓ

Els orígens del cinema

El seu punt de partença cal buscar-lo en la llanterna màgica i en els avenços tècnics de la fotografia que possibilitaren l'obtenció de series de fotografia successives de figures de persones i animals en moviment.

La incorporació del so i del color

Al final de la dècada dels anys 20 es va introduir el so al cinema.

Com és mig segon de pel·lícula

Cada fotograma representa un instant de l'acció. Dotze fotogrames es veuen en mig segon. La pel·lícula cinematogràfica pot tenir diverses amplades.

EL PROCÉS DE PRODUCCIÓ D'UNA PEL·LÍCULA

Al cinema una obra neix d'una idea adequada al propòsit del film. Una vegada aconseguida, el guionista la desenvolupa mínimament amb la finalitat que pugui ser aprovada pel productor, el realitzador i els actors.

La guionització

La idea del seu desenvolupament ha de ser curta, clara, sense detalls, que presenti els elements bàsics de la història.

La sinopsi o argument

S'assembla a la idea en el fet que és un resum del film però més extens.

Successió de seqüències: el tractament

Consisteix a estructurar el guió en seqüències en l'ordre cronològic de la història i insisteix en les seqüències claus.

La continuïtat dialogada

És un procediment heretat del teatre, que encara no està normalitzat. Alguns guionistes el redacten a dues columnes, a text continu, etc.

El guió tècnic

Té per objecte armar el relat i entrellaçar-lo amb els recursos del llenguatge filmic.

LA REALITXACIÓ

El director o realitzador és l'organitzador principal de tot el grup de col·laboradors, als quals orienta amb l recolzament dels ajudants de direcció i de la secretària del rodatge.

EL RODATGE

És el procés de realització d'una pel·lícula. Per tant, comporta la filmació de totes i cadascuna de les escenes que la componen.

El Fotograma

És cada imatge estàtica que compon una pel·lícula, equival a una fotografia i és la unitat en què es divideix la cinta fílmica.

El pla

És una sèrie de fotogrames captats per la càmera sense cap interrupció a l'hora de pulsar el disparador, és a dir, mentre es manté pressionat.

La seqüència

Organitza diversos plans de manera precisa segons el missatge o idea que es vol transmetre.

El pla-sequència

És una unitat de significació i acció. Però si la seqüència era un conjunt de plans diferents compostos durant el procés de muntatge, el pla-sequència consta d'un sol pla i, per tant el disparador de la càmera es manté accionat durant tot el temps que duri la seqüència.

L'enquadrament

Constitueix el primer aspecte de la participació creativa de la càmera.

Classificació dels plans

- *Gran pla general*: Abarca la totalitat d'un escenari natural o d'un decorat.
- *Pla general*: Mostra la totalitat de l'escenari en que es mouen els intèrprets, acostant-se la càmera a ells.
- *Pla mitjà*: El personatge no es veu sencer.
- *Primer pla*: Centre l'atenció en el rostre d'un personatge o d'un objecte determinat.
- *Primeríssim primer pla*: Recull un detall del cos humà o d'un objecte al que li dona un relleu particular.

EL MUNTATGE DELS PLÀNOLS

Consta de diverses fases:

- La revisió dels plans seleccionats entre el material filmat cada dia i positivat.
- Un primer acoblament efectuat pel muntador una vegada finalitzat el rodatge, amb la longitud definitiva de la pel·lícula.
- Ajustament dels diàlegs i efectes musicals.

LA SONORITZACIÓ DE LA PEL·LÍCULA

El so es pot enregistrar de dues maneres:

- So directe: es grava simultàniament amb les imatges.
- So de referència: es grava després de la filmació de les imatges.

LA TELEVISIÓ: LA IMATGE ELECTRÒNICA

La televisió és un sistema electrònic de gravació, transmissió i reproducció d'imatges i de sons.

Las avantatges tecnològiques d'immediatesa reproductiva i de transmissió a distància que té la televisió l'ha convertida en el mitjà de comunicació més poderós del moment.

ELS MOVIMENTS DE CÀMERA

Hi ha dos tipus de moviments de càmera bàsics. Les panoràmiques i els tràvelings.

- Les panoràmiques: Són els girs que fa la càmera des d'un mateix lloc. Els més usuals són els girs horitzontals o verticals. Els seus efectes poden ser diferents.
- El tràveling: Quan la càmera es desplaça avançant o retrocedint, pujant o baixant i també lateralment o en cercle.